

Angående byggnadsminnesförklaring av den s.k. Apotekarvillan på Magistern 6 i Eksjö

LÄNSSTYRELSENS AVGÖRANDE

Länsstyrelsen förklarar enligt 3 kap 1 § lagen (1988:950) om kulturminnen m m (KML) den s.k. Apotekarvillan på Magistern 6 i Eksjö för byggnadsminne.

Länsstyrelsen meddelar med stöd av 3 kap 2 § samma lag följande skyddsföreskrifter.

1. Byggnaden får inte rivas, flyttas eller till sitt yttre byggas om eller på annat sätt förändras. Ingrepp får inte göras i byggnadens stomme.
2. I de rum som kryssmarkerats på bilagda planritning får inte göras ingrepp i eller ändring av fast inredning. Till fast inredning hör bl.a. dörrar och dörrfoder, fönster och fönsteromfattningar, golv, taklister, radiatorskydd, paneler och eldstäder.
3. Byggnaden skall underhållas så att den inte förfaller. Vård- och underhållsarbeten skall utföras på ett sådant sätt att det kulturhistoriska värdet inte minskar.
4. Den fastighet - Magistern 6 - på vilken byggnaden är belägen utgör skyddsområde. Detta skyddsområde får inte ytterligare bebyggas eller på annat sätt förändras. Området skall hållas i sådant skick att byggnadens utseende och karaktär inte förvanskas.

Enligt 3 kap. 21 § samma lag gäller detta beslut omedelbart även om det överklagas.

BAKGRUND M.M.

Per-Olof Remmare och Lennart Grandelius väckte genom skrivelse till Länsstyrelsen den 16 januari 1992 frågan om byggnadsminnesförklaring av den s.k. Apotekarvillan i Eksjö.

KULTUR G KME BESLUT AF2489

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Postgmn
551 86 Jönköping	Hamngatan 4	036-15 70 00 ex	036-12 15 58	551 76 7

Av utredningen framgår i huvudsak följande.

Apotekarvillan är belägen i centrala Eksjö och närmast omgiven av villabebyggelse från tidigt 1900-tal.

Apotekarvillan ritades av arkitekten Gunnar Wetterling, Äppelvikens, år 1922. Den är utförd i tidig 1920-talsklassicistisk stil med bl.a. burspråk, kolonner och festonger. Byggherre var apotekaren Carl Gustaf Matérn-Lindewald och hans hustru Maj.

Villabyggnaden är uppförd av trä i två våningar med fasad av locklistpanel. Flertalet fönster är av tvåluftstyp med två eller tre horisontella spröjsar i varje bånge. Sockeln är av huggen granit. Sadeltaket är flackt och belagt med svarta tvåkupiga betongpannor. Mot norr finns en garagetillbyggnad i en våning från 1960-talet.

Interiören har en genomarbetad klassicistisk fast inredning av hög kvalitet, omfattande bl.a. spegeldörrar, foder, paneler, radiatorskydd, trägolv och trappsnickrier.

Länsstyrelsen har den 24 februari 1992 upprättat förslag till skyddsföreskrifter.

Eksjö kommun har tillstyrkt en byggnadsminnesförklaring och godkänt föreslagna skyddsföreskrifter.

Fastighetens ägare och har i yttrande godkänt en byggnadsminnesförklaring och föreslagna skyddsföreskrifter med förbehåll att de s.k. jungfrukamrarna på övervåningen inte omfattas av skyddsföreskrifterna.

Riksantikvarieämbetet har i yttrande den 16 juni 1992 tillstyrkt en byggnadsminnesförklaring och godkänt de föreslagna skyddsföreskrifterna.

LÄNSSTYRELSENS MOTIVERING

Enligt 3 kap. 1 § KML får en byggnad som är synnerligen märklig genom sitt kulturhistoriska värde eller som ingår i ett kulturhistoriskt synnerligen märkligt bebyggelseområde förklaras för byggnadsminne.

Ägare och innehavare av särskild rätt till fastighet har enligt 3 kap. 10 § KML rätt till ersättning av staten om skyddsföreskrifter

1. utgör hinder för rivning av byggnad och skadan därav är betydande i förhållande till värdet av berörd del av fastigheten eller

2. på annat sätt innebär att pågående markanvändning avsevärt försvåras inom berörd del av fastigheten.

Medför skyddsföreskrifter att synnerligt men uppkommer vid användning av fastigheten, är staten skyldig att lösa fastigheten om ägaren begär det.

Apotekarvillan i Eksjö är uppförd i en mycket omsorgsfullt utformad arkitektur, som ansluter sig till 1920-talets klassicistiska inriktning inom byggnadskonsten. Välbevarade villabyggnader med en liknande noggrant genomarbetad utformning är sällsynta utanför storstadsregionerna.

På grund härav finner Länsstyrelsen att byggnaden har ett så stort kulturhistoriskt värde att den kan sägas vara synnerligen märklig enligt nyss nämnt lagrum. Byggnaden bör därför förklaras för byggnadsminne.

För byggnadens bevarande skall det av Länsstyrelsen den 24 februari 1992 upprättade förslaget till skyddsföreskrifter gälla, med undantag för de två f.d. jungfrukamrarna, som inte skall omfattas av skyddsföreskrifterna, enligt ägarnas önskemål. Länsstyrelsen bedömer härvid att skyddsföreskrifterna ej skall medföra ersättningsskyldighet gentemot ägaren eller innehavare av särskild rätt. Ej heller kan föreskrifterna anses medföra att synnerligt men uppkommer vid användningen av fastigheten.

ÖVRIGT

Länsstyrelsen lämnar i förekommande fall råd och anvisningar i fråga om underhållet av byggnaden.

Ändring av byggnadsminnet i strid mot meddelade skyddsföreskrifter får ske endast om det föreligger särskilda skäl för sådan ändring. Ansökan om ändring prövas av Länsstyrelsen.

HUR MAN ÖVERKLAGAR

Detta beslut kan överklagas hos Kammarrätten i Jönköping genom skrivelse till Länsstyrelsen - se bilaga.

I den slutliga handläggningen av detta ärende i vilket länsråd Bo Landholm beslutat och byrådirektör Anders Franzén varit föredragande, har även bitr länsarkitekt Niklas Aronsson, förste länsassessor Claes von Sydow och länsantikvarie Per-Olof Ringquist deltagit.

Bo Landholm
Bo Landholm

Anders Franzén
Anders Franzén

Kopia till:
Riksantikvarieämbetet, ritningar, kopior av foton,
delg.kv. samt laga kraftbevis
Länsmuseet

Eksjö kommun, kommunstyrelsen, kulturnämnden, byggnads-
nämnden
Inskrivningsmyndigheten, laga kraftbevis
Kme